

Q&A – med anledning av suspenderingen av Nordhavsräkan i Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt MSC Joint Demersal Fisheries

Vad innebär det att räkan blir suspenderad?

Det innebär att räkan förlorar sin MSC-märkning. Den 26 mars 2024 skickades det ut ett ”notice of suspension” och från och med den 25e april är räkan suspenderad. Det innebär att räkor fiskade fram till och med den 24e april kan säljas som MSC-certifierade. Anledningen till att räkan inte blir suspenderad direkt beror på att de som säljer räka, både färsk och konserverad på burk, s.k. lake-räka, behöver tid för att ändra etiketter och förpackningar.

Varför har räkan blivit suspenderad?

Baserat på de senaste råden från ICES (Internationella havsforskningsrådet) som publicerades i juni 2023 når inte Nordhavsräkan upp till de poäng som krävs för att fortsatt klassas som MSC-certifierad.

I bedömningen från ICES användes en säkrare bedömningsmodell där man förändrat hur man ser på vissa biologiska parametrar. Bland annat tar man hänsyn till förhållandet mellan honor och hanar (räkan är hermafrodit och föds som hanar, efter ca 2 år byter de kön till honor). Detta har resulterat i en reviderad uppfattning om SSB (biomassan av könsmogna honor). Till skillnad från den tidigare bedömningsmodellen där man utgick från att hela beståndet tittar men nu enbart på mängden rombärande honor. Det nya sättet att bedöma beståndet är säkrare och tar hänsyn till att de byter kön men resulterar i att SSB, dvs. könsmogna honor, därmed blir färre än vad man fått fram i tidigare års bedömningar. Kvoten för 2023/2024 sänktes med 47% för att fisketrycket inte skulle bli för stort i relation till den nya bedömningen av biomassan. Förhoppningen är att beståndet kommer att återhämta sig. Resultatet av kvotsänkningen hoppas man se effekt av då ICES gör sin kommande bedömning i maj i år.

Vad är anledningen till att beståndet av Nordhavsräka är så lågt?

Anledningen till att man bedömer räkbeståndets biomassa som lågt beror främst på den förändring i uppfattningen om vad man anser vara biomassan av könsmogna honor, SSB. Det är egentligen inte själva biomassan som har förändrats.

Givetvis påverkas SSB av att man fiskar av beståndet men det verkar också som att andra faktorer spelar roll. Man ser en försämrad återväxt, det är alltså färre ägg som blir fullvuxna räkor. Detta kan vara en konsekvens av klimatförändringar, förändrad havstemperatur men det kan också finnas en koppling till annat marint liv i havet. Till exempel kan förändringar i antal av andra arter som livnär sig på räkan eller tillgången på föda för räkorna själva, påverka biomassan.

Är det möjligt att köpa färska räkor från ett annat fiskeområde?

Det kommer efter suspensionen inte gå att få tag på färska certifierade räkor då suspensionen täcker både svenska, danska och norska fisket. Det finns fler certifierade räkfisken i MSC-programmet men inte från något fiske som kan leverera färskt till Sverige.

[View Estonia North East Arctic cold water prawn and cod - MSC Fisheries](#)

[FIUN Russian Barents Sea shrimp - MSC Fisheries](#)

[View FISF Faroe Islands North East Arctic cold water prawn - MSC Fisheries](#)

[View Norway North East Arctic cold water prawn - MSC Fisheries](#)

[View ISF Iceland northern shrimp - inshore and offshore - MSC Fisheries](#)

[View West Greenland coldwater prawn - MSC Fisheries](#)

Hur länge kommer man kunna köpa MSC-märkta räkor från de här beståndet?

Sista fiskedag blir den 24 april. Den färska räkan kokas direkt på båten och hållbarheten från det att den kokas är 5-7 dagar beroende på hur den hanteras och i vilken temperatur den förvaras. De mindre råräkorna skickas samtliga till Bua Shellfish där de ångkokas och maskinskalas och hamnar i saltlake på burk. Hållbarheten är 70 dagar.

Vilka är de berörda fiskena?

Joint demersal fisheries in the North Sea and adjacent waters

<https://fisheries.msc.org/en/fisheries/joint-demersal-fisheries-in-the-north-sea-and-adjacent-waters/@@view>

Norway Skagerrak and the Norwegian Deep cold water prawn fishery

<https://fisheries.msc.org/en/fisheries/norway-skagerrak-and-the-norwegian-deep-cold-water-prawn-fishery/@@view>

När kan räkan återcertifieras?

Det går inte att förutse om eller när suspenderingen kommer att hävas. ICES nästa rådgivning släpps i juni 2024. Statusen för beståndet som presenteras i råden är relevant för framtida MSC-bedömningen och först när råden är publicerade kan man eventuellt omvärdera certifieringen.

Kontakt för frågor

Västkustfisk

Linda Frithiof

Administratör MSC-jdf Sverige

0702-826976

Linda.frithiof@vfisk.se